

Ympäristölautakunta

AIKA 27.04.2022 klo 17:00 – 19:15**PAIKKA** Tammelan kunnantalo, kokoushuone 253**KÄSITELLYT ASIAT**

§	Otsikko	Sivu
§ 23	LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS	4
§ 24	KÄSITTELYJÄRJESTYS	5
§ 25	PÖYTÄKIRJANTARKASTAJAT JA ÄÄNTENLASKIJAT	6
§ 26	POIKKEAMISLUPA / 834-413-9-33/ TUJUNNINTIE 230 SUSIKAS	7
§ 27	POIKKEAMISLUPA / 834-421-10-107 HIILINIEMENTIE 45	10
§ 28	POIKKEAMISLUPA / 834-433-3-92 / MÖKKIRANNANTIE 30	13
§ 29	RAKENNUSTARKASTAJAN TEKEMÄT PÄÄTÖKSET, HYVÄKSYMÄT ILMOITUKSET JA MYÖNTÄMÄT RAKENNUSLUVAT	15
§ 30	LAUSUNTO ETELÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTOLLE LOIMI-HÄMEEN JÄTEHUOLTO OY:N YMPÄRISTÖNSUOJELULAIN MUKAISESTA LUPAHAKEMUKSESTA	16
§ 31	LAUSUNTO HÄMEEN ELINKEINO- LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUKSELLE FORSSAN KIIMASSUON JÄTEKESKUKSEN LAJENNUKSEN YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIMENETTELYN ARVIOINTIOHJELMASTA	18
§ 32	SAAPUNEET KIRJELMÄT JA PÄÄTÖKSET	22
§ 33	TEKNISEN JOHTAJAN ESITTELEMÄT MUUT AJANKOHTAISET ASIAT	23

OSALLISTUJAT

	Nimi	Klo	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Siikonen Janne	17:01 - 19:15	Puheenjohtaja	
	Pietilä Mikko	17:01 - 19:15	Varapuheenjohtaja	
	Heikkilä Virva	17:01 - 19:15	Jäsen	
	Honkala Niina	17:01 - 19:15	Jäsen	
	Patjas Tiina	17:01 - 19:15	Jäsen	
	Salama Erkki	17:01 - 18:11	Jäsen	
	Sillanpää Heikki	17:01 - 19:15	Jäsen	
	Kauppi Jari	17:01 - 19:15	Esittelijä	
	Saaristo Katrianna	17:01 - 19:15	Pöytäkirjanpitäjä	

Muu	Rahkonen Maija-Stiina	17:01 - 19:15	Kunnanhallituksen edustaja	
	Pääjärvi Marko	17:03 - 17:45	Asiantuntija	Asiat 26-29
	Lintukorpi Jalo	17:01 - 19:15	Nuorisovaltuutettu	
	Marjamäki Taavi	17:01 - 19:15	Nuorisovaltuutettu	
	Patamaa Ilari	18:12 - 18:37	Asiantuntija	Asiat 30-32

Poissa	Pura Eero		Kunnanhallituksen puheenjohtaja	
--------	-----------	--	------------------------------------	--

ALLEKIRJOITUKSET

Janne Siikonen
puheenjohtaja

Katrianna Saaristo
pöytäkirjanpitäjä

KÄSITELLYT ASIAT

23 - 33

PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS

Pöytäkirja tarkastettu etänä, hyväksynät pöytäkirjan liitteenä.
Etänä tarkastettu pöytäkirja varmennettu 29.4.2022 ja todettu kokouksen kulun mukaiseksi

Tammela 29.4.2022

Heikki Sillanpää
pöytäkirjantarkastaja

Virva Heikkilä
pöytäkirjantarkastaja

PÖYTÄKIRJAN NÄHTÄVILLÄPITO

Kunnantalo 4.5.2022 klo 8.00 alkaen sekä julkisessa tietoverkossa
04.05.2022

Katrianna Saaristo, hallintosihteeri

LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS

YMPAR 27.04.2022 § 23

Hallintosäännön 87 §:n mukaan: Avattuaan kokouksen puheenjohtaja toteaa läsnä olevat sekä kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden. Kokouskutsu ja esityslista on lähetetty osallistujille 21.4.2022.

Päätösehdotus	Puheenjohtaja toteaa kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Ympäristölautakunta § 24

27.04.2022

KÄSITTELYJÄRJESTYS

YMPAR 27.04.2022 § 24

Hallintosäännön 87 §:n mukaan: Asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimitella toisin päätä.

Päätösehdotus Ympäristölautakunta päättää hyväksyä käsittelyjärjestyksen esityslistan mukaisena.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

PÖYTÄKIRJANTARKASTAJAT JA ÄÄNTENLASKIJAT

YMPAR 27.04.2022 § 25

Hallintosäännön 95 §:n mukaan pöytäkirja pyritään tarkastamaan välittömästi toimitilimen kokouksen jälkeen viimeistään kahden päivän kuluttua kokouksesta. Pöytäkirjantarkastajat voivat ilmoittaa myös sähköisesti pöytäkirjan hyväksymisestä, jolloin pöytäkirja varmennetaan pöytäkirjan tarkastajien allekirjoituksilla myöhemmin.

Pöytäkirja pidetään yleisesti nähtävänä toimitilimen kokousta seuraavana keskiviikkona tai sitä seuraavana arkipäivänä kuin siitä on vähintään päivää aikaisemmin ilmoitettu.

Pöytäkirja on tarkastettavissa 28.4.2022 ja tarkastettava viimeistään 29.4.2022. Pöytäkirja pidetään yleisesti nähtävillä 4.5.2022 kunnanvirastossa ja samasta ajasta lähtien yleisessä tietoverkossa.

Päätösehdotus Ympäristölautakunta päättää valita pöytäkirjantarkastajiksi jäsenet Heikki Sillanpää ja Virva Heikkilä, jotka toimivat samalla myös ääntenlaskijoina.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Ympäristölautakunta

§ 26

27.04.2022

POIKKEAMISLUPA / 834-413-9-33/ TUJUNNINTIE 230 SUSIKAS**YMPAR 27.04.2022 § 26**

88/10.03.00.01/2022

Keikkalan kylään Tahjanjärvi rantaan tilalle 834-413-9-33 on tullut vireille poikkeamislupahakemus vapaa-ajan asuinrakennuksen muuttamiseksi vakituiseen asumiseen.

Rakennuspaikan pinta-ala on yhteensä 4540 m². Alueella ei ole voimassa olevaa kaavaa.

Kunnan rakennusjärjestyksessä on määritelty rakennusoikeus ranta-alueella asemakaavan ulkopuolisilla alueilla vapaa-ajan asumiseen yhteensä 200 m², josta päärakennuksen kerrosala saa olla enintään 150 m².

Tilalla on olemassa vuonna 2021 valmistunut vapaa-ajan asuinrakennus, kerrosala 82 m², sekä kaksi talousrakennusta, kerrosala yhteensä 38

Osallisten kuuleminen ja lausunnot

Hakemuksesta on tiedotettu naapureille. Muistutuksia ei ole esitetty.

Hakijalle on annettu mahdollisuus lausua mielipide asiasta ja selvityksestä, joka vaikuttaa asian ratkaisemiseen (Hallintolaki 34 §).

Liitteet:

Asemapiirustus

Hakijan mielipide 13.3.3022

Rakentamistilannekartta

Tammelan kunnan ranta-alueiden vakituisen asumisen periaatteet ja liitekartta (esillä kokouksessa)

Sovelletut oikeusohjeet:

MRL 72 §

MRL 171, 173, 174 §

MRL 145 §

Tammelan kunnan rakennusjärjestys

Lapsivaikutusten arviointi (Kvalt 60 §, 23.9.2019)

Päätöksen lapsivaikutukset: Ei

Yritysvaikutusten arviointi (Kvalt 66 §, 20.12.2010):

Vaikuttaako yritysten kilpailutilanteeseen: Ehkä

Onko päätöksellä vaikutuksia yritysten määrän kehittymiseen: Ehkä

Vaikuttaako päätös positiivisesti työpaikkojen muodostumiseen: Ehkä

Onko palvelu mahdollista ulkoistaa: Ei

Valmistelija: Rakennustarkastaja Marko Pääjärvi puh. 03 4141 4319.
Lupasihteeri Marika Virolainen puh. 03 4141 5323.

Päätösehdotus: Ympäristölautakunta päättää antaa kielteisen poikkeamispäätöksen.

Perustelut: Kyseessä oleva rakennuspaikka sijoittuu kaavoittamattomalle ranta-alueelle, jolla ei ole maankäyttö- ja rakennuslain 72 §:n 1 momentissa tarkoitettua kaavaa. Kun kyseessä on käyttötarkoituksen muutos vakituisesti asuinrakennukseksi, hanke tarvitsee poikkeamisen 72 §:n mukaisesta rannan suunnittelutarpeesta. Vuonna 2021 valmistunut rakennus täyttää vakituisen asuinrakennuksen vaatimukset.

Rakennuspaikalle johtaa n.2 km pitkä ja kapea Tujunnintie, jolla autojen kohtaaminen varsinkin talviaikaan on vaikeaa. Tien varrella tai sen päässä ranta-alueella ei ole muita vakituisia asuinrakennuksia. Koko Tahjanjärven rannalla ei ole yhtään vakituista asuinrakennuspaikkaa. Lähimmät vakituiset asuinrakennukset sijaitsevat alueen päätien (Kuurilantien) läheisyydessä. Tammelassa on meneillään selvitystyö ranta-alueiden vakituisen asumisen periaatteista. Tahjanjärven ympäristö ei kuulu selvitystyön mukaiselle vakituisen asuinrakentamiseen soveltuvalla alueella.

Poikkeamisen myöntäminen Tahjanjärven ranta-alueelle, jolla ei ole aikaisemmin yhtään vakituista asuinrakennuspaikkaa, voi johtaa (maanomistajien tasavertaisen kohtelun vaatimus huomioiden) vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen, yhdyskuntarakenteen haitalliseen pirstaloitumiseen ja tuottaa haittaa kaavoitukselle. Kun lain edellyttämät oikeudelliset edellytykset (MRL 171§ 2 mom.) poikkeamisen myöntämiseen eivät toteudu, ei erityisillä syillä ole ratkaisevaa merkitystä. Poikkeamista ei näin ollen voida myöntää.

Hakijan toimittamassa mielipiteessä ei ole tuotu esille näitä perusteluja kumoavia seikkoja.

Käsittely kokouksessa: Rakennustarkastaja Marko Pääjärvi esitteli asiaa kokouksessa kello 17.03 – 17.18 ja poistui kokouksesta ennen päätöksentekoa.

Jäsen Erkki Salama esitti, että poikkeamislupa myönnetään päätösehdotuksen vastaisesti. Enemmistö jäsenistä kannatti esitystä. Päätösehdotuksesta poikkeavan kannatetun esityksen johdosta suoritettiin kändenostoäänestys.

Äänestyksen tulos

Erkki Salaman ehdotusta kannattivat

Janne Siikonen

Mikko Pietilä

Virva Heikkilä

Tiina Patjas

Erkki Salama

Heikki Sillanpää

Päätösehdotuksen puolesta äänesti Niina Honkala.

Päätös:

Ympäristölautakunta päätti myöntää poikkeamisluvan Keikkalan kylään Tahjanjärven rantaan tilalle 834-413-9-33 asuinrakennuksen muuttamiseksi vakituiseen asumiseen.

Ympäristölautakunta

§ 27

27.04.2022

POIKKEAMISLUPA / 834-421-10-107 HIILINIEMENTIE 45**YMPAR 27.04.2022 § 27**

115/10.03.00.01/2022

Liesjärven kylään Liesjärven rantaan tilalle 834-421-10-107 on tullut vireille poikkeamislupahakemus uuden vapaa-ajan rakennuksen rakentamisesta purettavan vapaa-ajan rakennuksen paikalle.

Rakennuspaikan pinta-ala on yhteensä 2230 m². Alueella ei ole voimassa olevaa kaavaa.

Kunnan rakennusjärjestyksessä on määritelty rakennusoikeus ranta-alueella asemakaavan ulkopuolisilla alueilla vapaa-ajan asumiseen yhteensä 200 m², josta päärakennuksen kerrosala saa olla enintään 150 m².

Tilalla on olemassa vuonna 1978 valmistunut vapaa-ajan asuinrakennus, kerrosala 39 m² sekä yksi talousrakennus, kerrosala 30 m². Uuden vapaa-ajan rakennuksen kerrosalaksi on ilmoitettu 80 m².

Rakentamisessa poiketaan rakennusjärjestyksen minimirantaetäisyydestä (25m). Suunnitelmissa on rantaetäisyydeksi ilmoitettu 16,2m

Osallisten kuuleminen ja lausunnot

Hakemuksesta on tiedotettu naapureille. Muistutuksia ei ole esitetty.

Lapsivaikutusten arviointi (Kvalt 60 §, 23.9.2019)

Päätöksen lapsivaikutukset: Ei

Yritysvaikutusten arviointi (Kvalt 66 §, 20.12.2010):

Vaikuttaako yritysten kilpailutilanteeseen: Ei

Onko päätöksellä vaikutuksia yritysten määrän kehittymiseen: Ei

Vaikuttaako päätös positiivisesti työpaikkojen muodostumiseen: Ei

Onko palvelu mahdollista ulkoistaa: Ei

Liitteet:

Asemapiirustus, pohjapiirustus ja mallinnus
Rakentamistilannekartta

Valmistelija:

Rakennustarkastaja Marko Pääjärvi puh. 03 4141 4319.
Lupasihteeri Marika Virolainen puh. 03 4141 5323.

Päätöksestä tiedottaminen voimassaolo ja jatkotoimenpiteet:

Ympäristölautakunta tiedottaa tästä päätöksestä julkisesti kuuluttamalla Tammelan kunnan ilmoitustaululla ja yleisessä tietoverkossa. Poikkeamislupa on voimassa kaksi vuotta siitä, kun tämä päätös on saanut lainvoiman. Poikkeamislupaa vastaavaa rakennuslupaa haetaan Forssan seudullisesta rakennusvalvonnasta.

Rakennuslupahakemukseen on liitettävä tämä alkuperäinen päätös lainvoimaisuustodistuksella varustettuna.

Sovelletut oikeusohjeet:

MRL 72 §
MRL 171, 173, 174 §
MRL 145 §
MRL 14 § Tammelan kunnan rakennusjärjestys

Perustelut:

Kyseessä oleva rakennuspaikka sijoittuu kaavoittamattomalle ranta-alueelle, jolla ei ole maankäyttö- ja rakennuslain 72 §:n 1 momentissa tarkoitettua kaavaa. Kun kyseessä on uuden vapaa-ajan asuinrakennuksen rakentaminen, hanke tarvitsee poikkeamisen 72 §:n mukaisesta rannan suunnittelutarpeesta sekä rakennusjärjestyksen minimirantaetäisyydestä.

Rantarakentamisen yleisten periaatteiden mukaisesti uudisrakennuksilta edellytetään rantamaisemaan sopeutuvaa ulkoarkkitehtuuria, kokoa ja sijoittelua. Voimassa olevan rakennusjärjestyksen määräykset rakennuksien vähimmäisetäisyydestä rantaan ja enimmäiskoosta on laadittu tukemaan rantarakentamisen periaatteita. Yleensä voidaan katsoa, että mitä kauemmaksi rannasta rakentaminen sijoittuu, sitä lievemmäksi siitä aiheutuva maisemahaitta muodostuu.

Esitetyt perusteet eivät ole sellaisia, jotka puoltaisivat poikkeamista näin lähelle rantaa. Hakijan perustelujen mukaiset luontoarvot ja nykynormit täyttävä rakennus voidaan rakentaa myös minimirantaetäisyydelle. Rakennustarkastaja on käynyt tontilla ja todennut vanhan rakennuksen takana olevan paljon rakentamiseen soveltuvaa tilaa. Maasto on hiekkarinnettä, joka nousee loivasti takamaastoon. Naapuritontilla on takamaastoon rakennettu (80-luvulla) uusi isompi vapaa-ajan asuinrakennus vastaavien periaatteiden mukaisesti. Maaperän soveltumattomuudesta rakentamiseen (nykyisen rakennuksen takana) ei ole esitetty tarkempaa tutkimusta. Pitkän suoraviivaisen rannan rakennuspaikat ovat samantyyppisiä (mm. rantaviivan pituus ja rannan maastonmuodot). Ranta-alue on pitkällä järveen työntyvällä niemellä, rantamaisemassa näkyvällä paikalla. Rakennuskanta lähellä rantaa on pienimuotoista.

Poikkeamisluvan myöntämisen oikeudelliset edellytykset (171§ 2 mom.) minimirantaetäisyyden alittamisen osalta eivät täyty. Poikkeaminen tuottaa haittaa kaavoitukselle ja lisäksi maanomistajien tasavertaisen kohtelun vaatimus huomioiden, voi johtaa merkittävään rakentamiseen, jolla on rantamaiseman kannalta haitallisia vaikutuksia.

Uuden vapaa-ajan asuinrakennuksen rakentaminen täyttää poikkeamisen edellytykset, kun vanha vapaa-ajan asuinrakennus puretaan tai muutetaan rantasaunaksi (enintään 25m²) ja uusi rantamaisemaan sopeutuva rakennus rakennetaan takamaastoon vähintään 25m etäisyydelle rannasta. Tällöin rakentaminen ei aiheuta

haittaa kaavoitukselle, eikä johda merkittävään rakentamiseen tai aiheuta muutoin haitallista ympäristö- tai muita vaikutuksia.

Päätösehdotus: Ympäristölautakunta päättää antaa myönteisen poikkeamispäätöksen ehdolla, että vanha vapaa-ajan asuinrakennus puretaan tai muutetaan rantasaunaksi (enintään 25m²) ja uusi vapaa-ajan asuinrakennus rakennetaan takamaastoon vähintään 25m etäisyydelle rannasta. Rakentamisen tulee soveltua rantamaisemaan. Soveltuvuus tarkistetaan rakennuslupamenettelyn yhteydessä.

Käsittely kokouksessa: Rakennustarkastaja Marko Pääjärvi esitteli asiaa kokouksessa kello 17.19-17.29 ja poistui ennen päätöksentekoa.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Ympäristölautakunta

§ 28

27.04.2022

POIKKEAMISLUPA / 834-433-3-92 / MÖKKIRANNANTIE 30**YMPAR 27.04.2022 § 28**

92/10.03.00.01/2022

Riihivalkaman kylään Kolmikkaanjärven rantaan tilalle 834-433-3-92 on tullut vireille poikkeamislupahakemus vapaa-ajan asuinrakennuksen laajentamiseksi

Rakennuspaikan pinta-ala on yhteensä 1,1220 ha. Alueella ei ole voimassa olevaa kaavaa.

Kunnan rakennusjärjestyksessä on määritelty rakennusoikeus ranta-alueella asemakaavan ulkopuolisilla alueilla vapaa-ajan asumiseen yhteensä 200 m², josta päärakennuksen kerrosala saa olla enintään 150 m².

Tilalla on olemassa vuonna 1980 valmistunut vapaa-ajan asuinrakennus, kerrosala 55 m², sekä talousrakennuksia. Rakennuspaikan käytetty kokonaiskerrosala on hakijan ilmoituksen mukaan 75 m²

Suunnitellun uuden laajennuksen kerrosala on 40 m² ja kerrosluku 1. Toimenpiteen jälkeen rakennuspaikan rakennettu kerrosala on 115 m².

Osallisten kuuleminen ja lausunnot

Hakemuksesta on tiedotettu naapureille. Muistutuksia ei ole esitetty.

Lapsivaikutusten arviointi (Kvalt 60 §, 23.9.2019)

Päätöksen lapsivaikutukset: Ei

Yritysvaikutusten arviointi (Kvalt 66 §, 20.12.2010):

Vaikuttaako yritysten kilpailutilanteeseen: Ei

Onko päätöksellä vaikutuksia yritysten määrän kehittymiseen: Ei

Vaikuttaako päätös positiivisesti työpaikkojen muodostumiseen: Ei

Onko palvelu mahdollista ulkoistaa: Ei

Liitteet:

Asemapiirustus ja pohja-/julkisivupiirustus
Rakentamistilannekartta

Valmistelija:

Rakennustarkastaja Marko Pääjärvi puh. 03 4141 4319.
Lupasihteeri Marika Virolainen puh. 03 4141 5323.

Sovelletut oikeusohjeet: MRL 72 §

MRL 171 §

MRL 145§

MRL 14 §Tammelan kunnan rakennusjärjestys

Perustelut: Rakennuspaikalla ei ole maankäyttö- ja rakennuslain 72 §:n 1 momentissa tarkoitettua kaavaa. Kun kyseessä on vähäistä suurempi laajennus, hanke tarvitsee poikkeamisen 72 §:n mukaisesta rannan suunnittelutarpeesta sekä poikkeamisen rakennusjärjestyksen minimirantaetäisyydestä.

Kyseessä on olemassa oleva rantarakennuspaikka. Rakentaminen täyttää rakennusjärjestyksen määräykset, muun kuin rantaetäisyyden suhteen. Rantaetäisyys on suunnitelman mukaan 20m. Rantaetäisyys ei vähene rakennustoimenpiteen johdosta. Olemassa oleva rakennus ja tuleva laajennus ovat matalia, yksikerroksisia. Esitetyn kaltaisen laajennuksen vaikutukset rantamaisemaan (20m päässä rannasta) ovat vähäiset. Lähelle rantaa rakennettaessa tulee jatkosuunnittelussa kiinnittää huomiota rantamaisemaan soveltuvaan yleisväritykseen.

Haettu toimenpide ei päätöksessä asetetuilla ehdoilla aiheuta haittaa kaavoitukselle, kaavan toteuttamiselle taikka alueiden käytön muulle järjestämiselle, eikä vaikeuta luonnonsuojelun taikka rakennetun ympäristön suojelemista koskevien tavoitteiden saavuttamista. Haettu toimenpide ei myöskään johda vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen eikä muutoin aiheuta merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia

Päätöksestä tiedottaminen voimassaolo ja jatkotoimenpiteet:

Ympäristölautakunta tiedottaa tästä päätöksestä julkisesti kuuluttamalla Tammelan kunnan ilmoitustaululla ja yleisessä tietoverkossa. Poikkeamislupa on voimassa kaksi vuotta siitä, kun tämä päätös on saanut lainvoiman. Poikkeamislupaa vastaavaa rakennuslupaa haetaan Forssan seudullisesta rakennusvalvonnasta. Rakennuslupahakemukseen on liitettävä tämä alkuperäinen päätös lainvoimaisuustodistuksella varustettuna.

Päätösehdotus: Lautakunta päättää antaa myönteisen poikkeamispäätöksen ehdolla, että rakentaminen sopeutuu rantamaisemaan.

Käsittely kokouksessa: Rakennustarkastaja Marko Pääjärvi esitteli asiaa kokouksessa kello 17.30-17.35 ja poistui ennen päätöksentekoa.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Ympäristölautakunta

§ 29

27.04.2022

RAKENNUSTARKASTAJAN TEKEMÄT PÄÄTÖKSET, HYVÄKSYMÄT ILMOITUKSET JA MYÖNTÄMÄT RAKENNUSLUVAT

YMPAR 27.04.2022 § 29

Rakennustarkastaja ja tarkastusinsinööri ovat tehneet ajalla 14.3.-17.4.2022 toimivaltaansa kuuluvia, Tammelan kunnan hallintosäännöllä siirrettyjä päätöksiä. Päätöksiin ei ole kuntalain mukaista otto-oikeutta.

Liite

Rakennustarkastajan ja tarkastusinsinöörin päätösluettelo.

Valmistelija

Lupasihteeri Marika Virolainen p. 03 4141 5323

Päätösehdotus

Lautakunta päättää merkitä tiedoksi 14.3.-17.4.2022 tehdyt päätökset, joihin sillä ei ole otto-oikeutta.

Käsittely kokouksessa: Rakennustarkastaja Marko Pääjärvi esitteli asiaa kokouksessa kello 17.35-17.45 ja poistui ennen päätöksentekoa.

Jäsen Erkki Salama poistui kokouksesta kello 18.11 tämän pykälän päätöksenteon jälkeen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Ympäristölautakunta

§ 30

27.04.2022

LAUSUNTO ETELÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTOLLE LOIMI-HÄMEEN JÄTEHUOLTO OY:N YMPÄRISTÖNSUOJELULAIN MUKAISESTA LUPAHAKEMUKSESTA**YMPAR 27.04.2022 § 30**

Lausunnon antaminen Etelä-Suomen aluehallintovirastolle Loimi-Hämeen Jätehuolto Oy:n ympäristönsuojelulain mukaisesta lupahakemuksesta

Etelä-Suomen aluehallintovirasto pyytää kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen lausuntoa Loimi-Hämeen Jätehuolto Oy:n lupahakemuksesta, joka koskee orgaanisen jätteen kaatopaikkasijoitusrajoituksesta poikkeamista, Dnro ESAVI/45534/2021. Hakemus perustuu kaatopaikoista annetun valtioneuvoston asetuksen (331/2013) 35 §:ään. Lupaa haetaan jätettä sisältävän maa-aineksen, kantojen erottelun maa-aineksen, jätevesien laskeutus- ja tasausaltaiden pohjasakan ja lujitemuovijätteen ja -pölyn sekä polttoon kelpaamattoman eläinperäisen jätteen käsittelyprosessissa syntyvän sulatteen, mädätys- ja kompostointilaitoksen rejektin ja seulaylitteen, jätevedenpuhdistamoiden seulaylitteen, rakennus- ja purkujätteen, sekajätteen, pilaantuneen maa-aineksen käsittelyn seulaylitteen ja -alutteen, tulipalojätteen, erityisjätteen, hyötyjäte- ja käsittelykenttien sekä katujen kunnossapitajätteen, jätteenkäsittelyssä syntyvän seula-alutteen ja -ylitteen sekä rejektin, teollisuusjätteen, pölyävän jätteen ja patruunoiden hylsyjätteen sijoittamiselle kaatopaikalle. Poikkeamista haetaan 31.12.2026 saakka.

Kaatopaikka-asetuksella muun ohella rajoitetaan biohajoavan ja muun orgaanisen jätteen sijoittamista tavanomaisen jätteen kaatopaikalle. Rajoitukset eivät koske eräitä asetuksessa mainittuja jätteitä. Lupaviranomainen voi tietyissä tilanteissa myöntää poikkeuksia rajoituksista. Tavoitteena on, että orgaanisen jätteen sijoittamisesta tavanomaisen jätteen kaatopaikalle pääosin luovutaan. Käytännössä tämä jäte on ensisijaisesti toimitettava aineena hyödynnettäväksi ja toissijaisesti energiana hyödynnettäväksi. Mikäli tämä ei ole mahdollista, jäte on toimitettava esikäsittelyyn ennen mahdollista kaatopaikalle sijoittamista. Kaatopaikalle hyväksytään vain poikkeustapauksissa sekalaista käsittelemätöntä jätettä, joka täyttää kaatopaikkasijoitukselle asetetut kelpoisuusvaatimukset. Hakemusasiakirjat ovat nähtävillä aluehallintovirastojen verkkosivuilla osoitteessa

<https://ylupa.fi/fi-FI/asia/2127534>
[HYPERLINK "https://ylupa.fi/fi-FI/asia/2127534"](https://ylupa.fi/fi-FI/asia/2127534)
[HYPERLINK "https://ylupa.fi/fi-FI/asia/2127534"vi.fi/fi-FI/asia/2127534](https://ylupa.fi/fi-FI/asia/2127534)

Lapsivaikutusten arviointi (Kvalt 60 §, 23.9.2019)

Päätöksen lapsivaikutukset: On/Ei

Yritysvaikutusten arviointi (Kvalt 66 §, 20.12.2010):

Vaikuttaako yritysten kilpailutilanteeseen: Ei

Onko päätöksellä vaikutuksia yritysten määrän kehittymiseen: Ei

Vaikuttaako päätös positiivisesti työpaikkojen muodostumiseen: Ei

Onko palvelu mahdollista ulkoistaa: Ei

Valmistelija: Ympäristöpäällikkö Niina Salminen-Åberg, p. 03-4141 5267

Päätösehdotus: Ympäristölautakunta antaa Etelä-Suomen aluehallintovirastolle seuraavan lausunnon asiassa Dnro ESAVI/45534/2021:
Osa esitetyistä orgaanisista jätejakeista on todettu jo eri yhteyksissä vaikeasti käsiteltäviksi, jolloin kaatopaikkasijoitus saattaisi olla ainut vaihtoehto. Tällaisia ovat mm. eläinperäinen sulate, veden- ja jätevedenpuhdistuksessa syntyvä jäte, eristevillat ja PVC-muovit. Kaikilta osin hakemuksessa esitettyjen selvitysten ja perustelujen ajantasaisuutta ei voi varmistaa ja onko vaihtoehtoisia käsittelymenetelmiä olemassa tai onko jätteenpolttolaitoksilla erilaisia lupamääräyksiä kuin Westenergy Oy:llä, poltettavien jätejakeiden suhteen. Materiaalihyödyntämisyhteistyö on esitetty yksipuolisesti, lähinnä poltto tai kaatopaikkasijoitus. Esimerkiksi kantojen erottelussa syntyvä maa-aines saattaa soveltua myös muuhun hyötykäyttöön kuin kaatopaikan esipeittomateriaaliksi.
Vetoaminen kunnan vastuuseen toissijaisen jätehuoltopalvelun järjestämisestä (Ympäristönsuojelulaki 33 §) ei ole automaattinen peruste jätejakeiden sijoittamiselle kaatopaikalle. Kunnan jätelaitos on velvollinen tarjoamaan toissijaista jätehuoltopalvelua vain käytettävissä olevan jätehuoltokapasiteettinsa puitteissa. Täten jätteen vastaanottajalla ei ole velvollisuus ottaa vastaan kaikkia tarjottavia jätejakeita.
Hakemuksen tarkastelussa on ongelmallista, että nyt haetaan osin ehdollista lupaa. Osasta jätejakeista ei ole tietoa alkuperästä, laadusta, määrästä tai vastaavasta ja sitä kautta ei ole arviota todellisista esikäsittely- ja käsittelymahdollisuuksista. Asetuksen mukaista poikkeamista tulisi hakea konkreettiseen tarpeeseen.

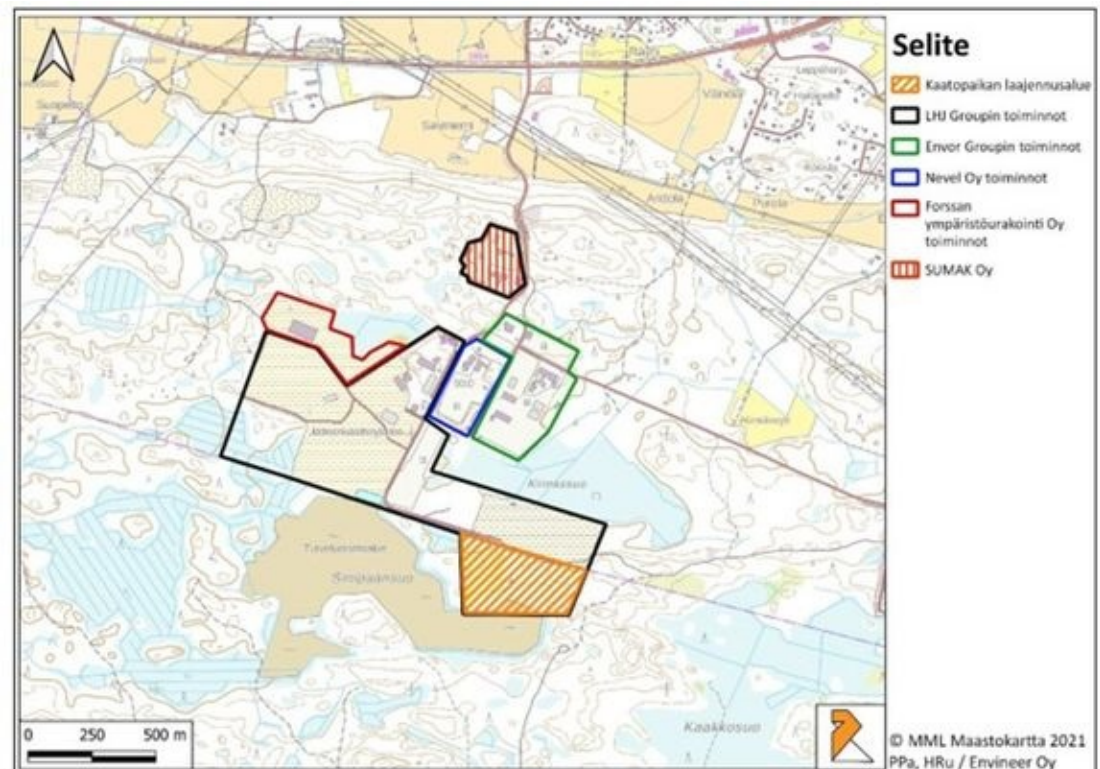
Käsittely kokouksessa: Ympäristötarkastaja Ilari Patamaa esitteli asiaa kokouksessa kello 18.12-18.20 ja poistui ennen päätöksentekoa.

Nuorisovaltuutettu Taavi Marjamäki poistui kokouksesta kello 18.11 tämän asian esittelyn aikana.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti lisäyksellä: lupaharkinnassa tulisi ottaa huomioon muiden vastaavien jätehuoltolaitosten vastaavat päätökset.

LAUSUNTO HÄMEEN ELINKEINO- LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUKSELLE FORSSAN KIIMASSUON JÄTEKESKUKSEN LAAJENNUKSEN YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIMENETTELYN ARVIOINTIOHJELMASTA**YMPAR 27.04.2022 § 31**

LHJ Group on toimittanut Hämeen ELY-keskukseen ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain mukaisen arviointiohjelman (YVA-ohjelman) Forssan ja Tammelan kuntien alueille sijoittuvasta jätekeskuksen laajennushankkeesta. Yhtiö suunnittelee vaarallisen jätteen kaatopaikan ja hyötykäyttölaitoksen toiminnan laajentamista.

Kuva 1. Kiimassuon alueen toiminnot (YVA-ohjelma, kuva 1 s.16, LHJ Group).

Jätekeskus sijaitsee Forssan kaupungissa osoitteessa Kiimassuontie 127. Kaatopaikan laajennusalue sijoittuu Kiimassuon Envitech-alueelle, nykyisen vaarallisen jätteen kaatopaikan välittömään läheisyyteen. Suomen Materiaalikierrätys Oy:n (SUMAK Oy) hyötykäyttötoiminnot sijaitsevat Kiimassuon jätekeskuksen pohjoispuolella Kiimassuontien varrella. Forssan keskusta sijaitsee noin 3 kilometrin päässä alueesta koilliseen.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä tarkastellaan seuraavia hankkeen vaihtoehtoja:

Vaihtoehto VE0: Kiimassuon jätekeskuksen alueelle ei rakenneta suunnitelman mukaista vaarallisen jätteen kaatopaikkaa ja Suomen Materiaalikierrätys Oy:n toiminta säilyy nykyisessä laajuudessaan. Rakentamattomille alueille ei kohdistu muutoksia ja ne säilyvät nykytilassa. Ympäristöluvan mukaisilla alueilla toiminnot jatkuvat voimassa olevien lupien mukaisesti.

Vaihtoehto VE1: Kiimassuon jätekeskuksen alueelle rakennetaan vaarallisen jätteen kaatopaikan laajennusalue (9,2 ha) ja käsittely- ja varastokenttä (n. 2,0 ha). Alueelle loppusijoitettavien jättejakeiden määrä vuosittain on enimmillään 100 000 tonnia. Loppusijoitusalueen lopullinen täyttökorkeus pintarakenteineen on +142 m, mikä vastaa nykyisen kaatopaikan ympäristölupaa. Laajennuksen täyttötilavuus on noin 1,0 milj. m³tr. Suomen Materiaalikierrätys Oy:n toimintaan sisältyy muovijätteen prosessointi ja hyötykäyttölaitoksen kokonaisvastaanottomäärä on enintään 70 000 t/v.

Vaihtoehto VE2: Kiimassuon jätekeskuksen alueelle rakennetaan vaarallisen jätteen kaatopaikan laajennusalue (9,2 ha) ja käsittely- ja varastokenttä (n. 2,0 ha). Nykyistä vaarallisen jätteen kaatopaikkaa (noin 4 ha) korotetaan. Alueelle loppusijoitettavien jättejakeiden määrä vuosittain on enimmillään 100 000 tonnia. Nykyisen ja laajennusalueen lopullinen täyttökorkeus pintarakenteineen on +155 m. Laajennuksen ja korotuksen täyttötilavuus on noin 1,8 milj. m³tr. Suomen Materiaalikierrätys Oy:n toimintaan sisältyy muovijätteen prosessointi ja hyötykäyttölaitoksen kokonaisvastaanottomäärä on enintään 70 000 t/v.

YVA-ohjelma on toiminnanharjoittajan suunnitelma siitä, mitä ympäristövaikutuksia aiotaan selvittää ja millä menetelmillä. YVA-menettelyn tavoitteena on edistää hankkeen kannalta merkittävien ympäristövaikutusten tunnistamista, arviointia ja huomioonottamista suunnittelussa ja päätöksenteossa sekä samalla lisätä kansalaisten tiedonsaantia ja osallistumismahdollisuuksia. YVA-menettelyssä ei tehdä hanketta koskevia viranomaispäätöksiä, vaan tavoitteena on tuottaa monipuolista tietoa päätöksenteon perustaksi.

YVA-ohjelma on luettavissa sähköisesti ympäristöhallinnon verkkosivuilla:

www.ymparisto.fi/KiimassuonjatekeskusYVA

Lapsivaikutusten arviointi (Kvalt 60 §, 23.9.2019)

Päätöksen lapsivaikutukset: Ei

Yritysvaikutusten arviointi (Kvalt 66 §, 20.12.2010):

Vaikuttaako yritysten kilpailutilanteeseen: Ei

Onko päätöksellä vaikutuksia yritysten määrän kehittymiseen: Ei

Vaikuttaako päätös positiivisesti työpaikkojen muodostumiseen: Ei

Onko palvelu mahdollista ulkoistaa: Ei

Valmistelija:

Ympäristöpäällikkö Niina Salminen-Åberg, p. 03-4141 5267

Päätösehdotus:

Ympäristölautakunta antaa LHJ Groupin ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta (HAMELY/471/2022) seuraavan lausunnon:

Jätetäyttöalueen itäreunalla Forssan ja Tammelan rajalla sijaitsee muinaismuistokohde. Esitettyjen toiminnan laajennusvaihtoehtojen vaikutukset kyseiseen kohteeseen tulee tutkia yhteistyössä Museoviraston kanssa. Tällä hetkellä Hämeenlinnan kaupunginmuseo toimii Kanta-Hämeessä alueellisena vastuumuseona rakennetun ja arkeologisen kulttuuriperinnön asiantuntijaviranomaisena.

Vaihtoehto VE1:ssä loppusijoitusalueen lopullinen täyttökorkeus pintarakenteineen on +142,45 m (N2000), jolloin laajennusalueen täyttökorkeus on sama kuin nykyisen vaarallisen jätteen kaatopaikan ympäristöluvassa. Vaihtoehto VE2:ssa loppusijoitusalueen lopullinen täyttökorkeus pintarakenteineen on + 155,45 m (N2000), jolloin myös nykyisen vaarallisen jätteen kaatopaikan täyttökorkeus on suurempi kuin nykyisessä ympäristöluvassa.

Kumpikin laajennusalue sijaitsee Sukulan ja Häiviän osayleiskaava-alueella. Osalla aluetta on kaavamääräys EOJT ja osalla aluetta on määräys EJT.

Kummallakin alueella voidaan läjittää, varastoida ja hyötykäyttää jätteitä esim. energiaksi. Toiminnan riittävästä suojaetäisyyksistä asutuksen suhteen on huolehdittava. Alue tulee asemakaavoittaa ennen uusien teollisten toimintojen aloittamista.

Ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa todetaan, että Tammelan puolen kaavoitustarpeet kaatopaikan laajennuksen osalta selvitetään hankkeen edetessä yhteistyössä kunnan kanssa. Prosessin tässä vaiheessa voisi vielä harkita hanketta koskevan ympäristövaikutusten arviointimenettelyn ja hankkeen toteuttamiseksi laadittavan kaavan ajallista yhteensovittamista. Varsinkin täyttökorkeuden ollessa + 155,45 m (N2000) olisi arvioinnissa hyvä olla tiedossa kaavalliset tarpeet ja arviointikriteerit.

Arviointiohjelman sivulla 16 on Kuva 1, jossa esitetään kartalla arvioitavien alueiden sijainti. Toimintaympäristön havainnoimiseksi olisi asiallista muuttaa karttaesitystä niin, että siinä olisi kaikki lähialueen toiminnot ja oikeilla rajauksilla tai sitten jättää ne kokonaan pois. Esityksestä puuttuu ainakin A-P Niemi Oy:n turvetuotantoalue ja Forssan Ympäristöurakointi Oy:n toiminta-alue on eri kuin voimassa olevassa ympäristöluvassa. Sivulla 18, kohdassa 3.2.4 Muut vaikutukset, pitäisi tarkentaa olemassa olevaa tilannetta. Siinä todetaan, että toiminnot ovat asemakaavan mukaisia ja siten mm. maisemavaikutusten, vaikutusten maaperään ja yhdyskuntarakenteeseen nähden voidaan arvioida olevan alueen suunnitellun maankäytön mukaisia. Yhtenä toimintona mainitaan Silmäsuon turpeenottoalue, jolla todennäköisesti tarkoitetaan Sinipäänsuon turpeenottoaluetta. Alue sijaitsee Tammelan kunnan puolella ja siellä ei ole asemakaavaa, vaikka em. tekstikohdasta voisi niin päätellä.

Arviointimenetelmänä on kirjattu hankkeen vesiin aiheutuvien vaikutusten osalta asiantuntija-arviot, joissa hyödynnetään alueella

tehtyjä ja tehtäviä selvityksiä yms. Esityksestä saa käsityksen, että asiantuntijan pätevyydellä voisi olla suurikin merkitys. Siksi arvioinnissa tulee näkyä selvästi mihin arvio perustuu.

Ohjelmassa kerrotaan, että maastokäyntien yhteydessä tarkastettiin alueen soveltuvuus erityisesti liito-oravan (*Pteromys volans*) esiintymiselle ja arvioitiin, että hankealueella ei sijaitse liito-oravalle soveltuvaa elinympäristöä.

Ohjelmassa esitettyjen valokuvien ja karttatarkastelun perusteella liito-orava voi hyvinkin käyttää aluetta lisääntymis- tai levähdyspaikkana tai liito-orava voi käyttää aluetta läpikulkualueena. Alue voi olla osana liito-oravan metsäistä kulkuyhteyttä. On selvää, että luontotiedot ja esimerkiksi liito-oravan esiintymispaikat eivät ole kattavasti ja ajantasaisesti tutkittu koko Suomessa, ja siten ohjelmassa oleviin viranomaistahojen aineistoihin ei voi vedota. Myöskään kovin vanhoihin luontoselvityksiin ei voi vedota, koska eläinten elinpiirit muuttuvat koko ajan. Täten ainakin liito-oravaselvityksen tekeminen uudella loppusijoitusalueella on tarpeen. Samalla pitäisi arvioida luotettavammin, onko laajennusalueen muu uhanalaislajisto tosiasiallisesti tutkittu, vai ainoastaan hankealueen lähiympäristö, kuten kohdassa 14.2.2 todetaan.

Arviointiohjelmassa todetaan, että arvioinnin aikana tarkennetaan suunnitellun toiminnan kuljetusreittejä yleisellä tieverkolla ja arvioidaan laskennallisesti hankkeen aiheuttamat muutokset yleisten teiden liikennemääriin. Liikennevaikutusten arvioinnissa arvioidaan myös liikennöintireittien soveltuvuus toimintaan sekä vaikutukset liikenneturvallisuuteen. Arvioinnissa tulisi tarkastella riittääkö Kuvassa 37 esitetty varapoistumistie ja miten kulku kaatopaikka-alueen halki taataan erilaisissa vaara- ja onnettomuustilanteissa.

Toteutuessaan kaatopaikan laajennusalue muuttaa alueen korkokuvaa pysyvästi. Vaikutusten arvioinnin perustaksi tulee laatia havainnekuvat eri ilmansuunnista ja eri vaihtoehtotilanteissa.

Käsittely kokouksessa: Ympäristötarkastaja Ilari Patamaa esitteli asiaa kokouksessa kello 18.21-18.34 ja poistui ennen päätöksentekoa.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

SAAPUNEET KIRJELMÄT JA PÄÄTÖKSET

YMPAR 27.04.2022 § 32

1. Liesjärven jätevedenpuhdistamon tarkkailutulokset 17.3.2022.
2. Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ruoppaus- tai niittoilmoituksen tai muun vesirakennustyöilmoituksen on tehnyt ja lausunnon saanut:
 - a) Manni Markus, Ruostejärvi, 17.3.2022
 - b) Anton Lindgren, Pehkijärvi, 31.3.2022
 - c) Elina Kaislasalo, Heinijärvi, 8.4.2022
 - d) Mirella Leppäniemi, Heinijärvi, 14.4.2022
 - e) Kari Kylä-Nikkilä, Heinijärvi, 14.4.2022
3. Loimjoen yhteistarkkailu: sedimentin metallipitoisuudet 2020.
4. Ympäristöluvan mukainen vuosiraportti 2021:
 - a) Metsästusseura Halli ry, Sukulan ampumarata
5. Maa-ainestenottoalueen vuosiraportti 2021:
 - a) Tammelan Kasvuturve Oy
6. Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kirje ympäristönsuojeluviranomaiselle 8.4.2022 koskien kunnan vesihuollon järjestömisvastuuta ja vesihuollon varautumisen valvontaa.
7. Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös 11.4.2022 koskien Tammelan Vesi ja Lämpö Oy:n hyväksymistä jätteenkuljettajana jätehuoltorekisteriin.
8. Vaasan hallinto-oikeuden päätös 8.4.2022 koskien Neova Oy:n MaijaLiisansuon ympäristölupapäätöksestä tehtyä valitusta. Hallinto-oikeus hylkää valituksen.

Päätösehdotus Lautakunta päättää merkitä saapuneet kirjelmät ja päätökset tietoonsa saatetuksi.

Käsittely kokouksessa: Ympäristötarkastaja Ilari Patamaa esitteli asiaa kokouksessa kello 18.35-18.37 ja poistui ennen päätöksentekoa.

Nuorisovaltuutettu Taavi Marjamäki palasi kokoukseen kello 18.26 tämän asian esittelyn aikana.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Ympäristölautakunta

§ 33

27.04.2022

TEKNISEN JOHTAJAN ESITTELEMÄT MUUT AJANKOHTAISET ASIAT**YMPAR 27.04.2022 § 33**

Tekninen johtaja esittelee lautakunnalle ajankohtaisia asioita.

Valmistelija: Tekninen johtaja Jari Kauppi, puh. 040 8611 788

Liitteet: Toteumavertailu 1.1.2021-31.3.2021
Toteumavertailu 1.1.2022-31.3.2022

Päätösehdotus: Ympäristölautakunta päättää merkitä tietoonsa saatetuksi teknisen johtajan esittelemät ajankohtaiset asiat ja päättää mahdollisista toimenpiteistä, joihin asiat antavat aiheita.

Käsittely kokouksessa: Tekninen johtaja Jari Kauppi esitteli asiaa kokouksessa.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 23, § 24, § 25, § 29, § 30, § 31, § 32, § 33

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 26, § 27, § 28**VALITUSOSOITUS**

Ympäristölautakunnan pöytäkirjan pykälien kohdalla tehdystä päätöksestä saa tehdä kirjallisen hallintovalituksen maankäyttö- ja rakennuslaissa säädetyillä perusteilla.

Valitusoikeus

Hallintovalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

Oikaisuvaatimusaika

Hallintovalitus on tehtävä kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa päätöksen antopäivästä, antopäivää lukuunottamatta.

Päätöksen antopäivä: xx

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle valitus tehdään
Hämeenlinnan hallinto.oikeus
Raatihuoneenkatu 1
13100 HÄMEELINNA
puh. 029 56 42200, fax 029 5642269
hameenlinna.hao@oikeus.fi aukioloaika: ma-pe klo 8.00-16.15.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Oikeudenkäyntimaksun suuruus perustuu tuomioistuinmaksulakiin (1455/2015).

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Valitus tehdään kirjallisesti. Valituskirjelmässä, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta;
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi; sekä
- 3) perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Henkilö- ja osoitetiedot sekä allekirjoitus

Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituskirjelmässä on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä;
- 2) todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- sekä
- 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja.

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle valitusajan kuluessa ennen sen viimeisen päivänvirka-ajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä,

itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä.

Valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan kuluessa ennen aukioloajan päättymistä.

Päätöksen tiedoksi

Päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi tavallisella kirjeellä, joka on lähetetty x.x.xxxx

Päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi saantitodistuksella, joka on lähetetty x.x.xxxx

Päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi sähköpostilla, joka on lähetetty x.x.xxxx

Päätös on annettu luovutettu asianosaiselle

päiväys, tiedoksiantajan ja vastaanottajan allekirjoitukset